

➡➡ ANMELDELSER

BLIV EN GRØN Ø

Jørgen Steen Nielsen er til daglig *Dagbladet Informations* skarpe miljøjournalist, men hans seneste bog *På den anden side* begynder med tvivl. Den tvivl han har mødt hos sine læsere. Til foredragene han har deltaget i. Hos sig selv. Han understreger, at det er svært at leve med tvivl, når den udfordrer vores livsvalg og daglige rutiner. At tvivlen kan gøre os rådvilde, paralisere og handlingslamme os. Kan gøre det let at blive forført af tv, reklamer og forbrug, for at glemme og skubbe det ubehagelige væk. Men også at den kan være en nådegave, der gør os åbne i forhold til at teste andre forklaringer, nye hypoteser, modpartens og egne argumenter.

Forfatterens egen tvivl ledte ham til et forblæst hjørne af Skotland, til halvøen Scoraig. Her tilbragte han en måned i ly for Københavns sansebombardement og konkurrenceøkonomiens krav. Fjorden afskærer stedet fra omverdenen, og nærmeste butik er en aluminiumspramtur og 60 km væk. Her lever de 20-30 husstande off grid med egne solpaneler på tagene og hjemmebyggede vindmøller i baghaven. De har Ohms lov inde under huden og holder øje med spændingen og batteriernes tilstand og har derfor udviklet en intuition for, hvor mange elektriske apparater det omskiftelige vejr tillader at have tændt på en gang. På Scoraig er beboerne selvhjulpne, selvforsynende og samarbejdende, men udgangspunktet er ikke en bæredygtig ideologiramme. Det handler om frihed, nærhed og ansvar.

Her holder Jørgen Steen Nielsen hus. Han hugger brænde, laver havearbejde, holder gang i brændeovnen, tjekker spændingen og batterierne, laver mad og besøger naboer. Imellem disse nødvendige gøremål får skriveriet frit spil.

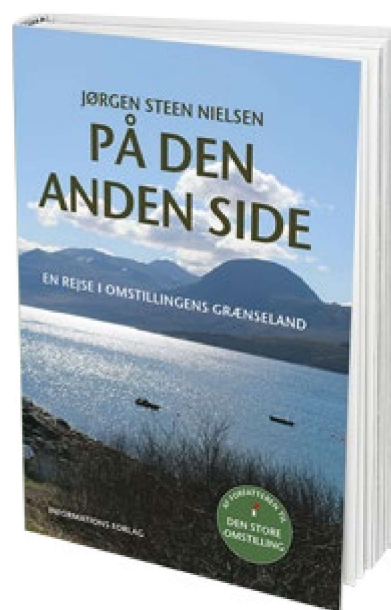
For læseren er der ingen rød tråd at støtte sig til i bogen. Et patchwork kalder forfatteren det. Med udgangspunkt i sit nye ståsted trækker han kritiske tråde til blandt andet konkurrencestaten, landbruget og erhvervslivet på den anden side af fjorden. Med rapporter, forskningsresultater og brudstykker fra egne tidligere artikler og interviews tegner han bid for bid problemerne op. I selvstændige kapitler viser han, hvordan økonomer, Produktivitetskommissionen, McKinsey, erhvervslivet og politikerne slår på vækst, produktivitet og nødvendighedens politik, hvor end de kan komme til det. Hvorefter han med faste argumenter blæser korthuset omkul. Viser at naturen og vores trivsel har brug for at vi spiller et andet spil. Men hvilket? Trods mange interessante elementer om det nære liv på Scoraig, så står det klart, at "the Scoraig way" ikke kan overføres til det moderne samfund!

Men hvad kan man så gøre, hvis man, som denne læser, trods bogens mere håbefulde afsluttende kapitler, alligevel ender der,

hvor bogen begyndte – med tvivl? Hvordan render vi magten på dørene, og hvordan udfordrer vi vores egne livsvalg og daglige rutiner, når vi ikke bor i en økolandsby eller på en afsondret ø? Her mangler bogen mere håndfaste handlingsanvisninger og inspiration til livet tilbage på den oprindelige side. Hvordan har forfatterens konkrete liv og handlinger f.eks. forandret sig siden hjemkomsten?

Måske er der her inspiration at hente fra et citat i bogen af en pige fra øen Eigg, som ligger 150 km syd for Scoraig: "vi bor på en ø, men alle kan tænke på deres lokale område som en ø, f.eks. højhuse og boligejendomme. Også dit nabolag kan anskues som en ø. Så hvorfor prøver du ikke også at blive en grøn ø?" Læs bogen og bliv en grøn ø, der hvor du er.

Af Karina H. B. Jensen, redaktionen

Jørgen Steen Nielsen
På den anden side

- En rejse i omstillingens grænseland

240 sider.

Vejl. pris 299,95 kr.

Informations Forlag, 2015.